

EICH APÊL - Y Camau Nesaf

Cael Cymorth

Bwriad y daflen hon yw eich helpu drwy gamau nesaf y broses apelio, rŵan bod eich apêl wedi'i throsglwyddo i'r Gwasanaeth Tribiwnlysoedd.

Mae'r Gwasanaeth Tribiwnlysoedd yn rhan o'r Weinyddiaeth Gyfiawnder. Mae ein staff sy'n edrych ar ôl ochr weinyddol apeliadau'n cael eu galw'n "Glercod Tribiwnlys". Nhw fydd yn delio â'ch llythyrau a'ch galwadau ffôn, ac unrhyw ymholiadau am eich apêl. Ond dydyn nhw ddim yn gallu dweud wrthyh chi a oes gennych chi achos cadarn neu beidio.

Os hoffech chi gael cyngor am eich achos neu gael rhywun i'ch helpu i gyflwyno eich achos i'r Tribiwnlys, dylech gysylltu â chanolfan Cyngor Ar Bopeth, gwasanaeth hawliau lles, canolfan gynghori, canolfan gyfraith, twrnai neu eich undeb lafur. Peidiwch ag oedi. Mynnwch gyngor cyn gynted ag y medrwch.

Cewch fwy o wybodaeth am y broses apelio ar ein gwefan - www.tribunals.gov.uk. Gallwn hefyd anfon copi o'n canllaw "Sut i Apelio" atoch chi.

Llenwi'r Ffurflen Ymholi

Mae'r Ffurflen Ymholi a anfonwyd gyda'r daflen hon yn gofyn am wybodaeth i'n helpu i yrru'r apêl yn ei blaen. Mae angen i ni wybod y canlynol:

Cwestiwn 1 – Ydych chi am barhau â'ch apêl neu ei thynnu'n ei hôl?

Mae rhai pobl yn newid eu meddyliau ar ôl dechrau apêl, a phenderfynu, am ba reswm bynnag, nad ydynt eisiau parhau â hi. Cofiwch nad yw'r Tribiwnlys yn gallu newid y gyfraith. Rhaid iddo weithredu'r gyfraith fel y saif, hyd yn oed os yw hynny'n arwain at ganlyniad sydd, yn eich tyb chi, yn annheg. O fewn y terfynau hynny, mae gan y Tribiwnlys y pŵer i newid y penderfyniad yr ydych chi apelio yn ei erbyn am y penderfyniad y dylid, yn nhyb y Tribiwnlys, bod wedi ei wneud. Weithiau, gallai hyn olygu eich bod ar eich colled. Os ydych chi eisiau tynnu eich apêl yn ei hôl, ticiwch y blwch yng Nghwestiwn 1, llofnodwch y ffurflen ar ei diwedd a'i dychwelyd aton ni. Ni fyddwn yn cysylltu â chi eto. Os ydych chi am barhau â'ch apêl, ewch ymlaen i Gwestiwn 2.

Cwestiwn 2 – Ydych chi eisiau gwrandawriad?

Mae "gwrandawriad" yn golygu cyfarfod â'r Tribiwnlys, er mwyn i chi a'ch cynrychiolydd, os oes gennych chi un, allu cyflwyno eich achos yn y cnawd. Mantais gwrandawriad yw eich bod yn cael cyfle i siarad â'r Tribiwnlys a bod y Tribiwnlys yn cael cyfle i ddysgu mwy am eich achos nag y gallai drwy ddarllen papurau'r apêl yn unig. Mae'r rhan fwyaf o bobl sy'n apelio yn dewis cael gwrandawriad. Yn ystadegol, mae apêl dros ddwywaith yn fwy tebygol o lwyddo gyda gwrandawriad.

Onid hyd yn oed os nad ydych chi eisiau cael gwrandawriad, y Tribiwnlys fydd yn dal i benderfynu ynglŷn â'ch apêl, ond ar sail papurau'r apêl yn unig. Os oes unrhyw beth yn ychwanegol i'r wybodaeth ym mhapurau'r apêl yr hoffech chi i'r Tribiwnlys ei ystyried wrth wneud ei benderfyniad, anfonwch ef gyda'r Ffurflen Ymholi orffenedig.

Os ydych chi'n ticio eich bod eisiau gwrandawriad, mae'r Ffurflen Ymholi'n gofyn pa ddyddiau o'r wythnos sy'n anghyfleus gennych yn rheolaidd, er mwyn i ni geisio eu hosgoi wrth drefnu eich gwrandawriad. Er enghraifft, os ydych chi'n gweithio rhan-amser dydd lau a dydd Gwener, dywedwch hynny wrthym ar y Ffurflen.

Cwestiwn 3 - Rhybudd byr

Ar y cyfan, bydd eich gwrandawriad yn cael, ei gynnal rhwng 6 a 12 wythnos ar ôl i chi ddychwelyd y ffurflen. Rhown o leiaf 14 diwrnod o rybudd i chi o union ddyddiad ac amser y gwrandawriad. Weithiau, gallwn drefnu gwrandawriad yn gynt, er enghraifft, yn lle un a ganslwyd. Os ydych chi'n fodlon derbyn gwrandawriad ar fyr rybudd, ticiwch y blwch yn yr ateb i Gwestiwn 3.

Cwestiwn 4 - Cyfieithydd/Dehonglydd

Os oes arnoch angen, neu os hoffech chi gael, cyfieithydd/dehonglydd yn y gwrandawriad, fe drefnwn ni gyfieithydd/dehonglydd proffesiynol, annibynnol. Nid yw defnyddio ffrind neu berthynas i gyfieithu/dehongli yn dderbyniol.

Cwestiwn 5 - Arwyddwr

Os oes arnoch angen, neu os hoffech chi gael gwasanaethau rhywun i arwyddo i chi yn y gwrandawriad, fe drefnwn ni arwyddwr proffesiynol, annibynnol. Nid yw defnyddio ffrind neu berthynas i arwyddo yn dderbyniol.

Cwestiwn 6 – Anghenion arbennig

Mae gan bron bob un o'n canolfannau gwrandawrio fynediad hwylus ar gyfer pobl ag anableddau. Os ydych chi eisiau cadarnhau bod y ganolfan agosaf atoch yn addas ar gyfer eich anghenion penodol chi, nodwch eich gofynion ar y Ffurflen Ymholi.

Cwestiwn 7 - Cynrychiolwyr

Mae'r Ffurflen Ymholi'n gofyn i chi am enw eich cynrychiolydd, os ydych chi wedi penderfynu penodi un. Mae gweithredu fel cynrychiolydd mewn tribiwnlys yn swydd gyfrifol a'r unig ffordd yr ydych chi'n debygol o gael cynrychiolaeth deg yw gan ymgynghorydd sydd wedi'i hyfforddi'n benodol, o asiantaeth uchel ei pharch. Gall cynrychiolydd gwael, a dweud y gwir, wneud mwy o ddrwg nag o les i'ch achos. Mae croeso i chi ddod â rhywun gyda chi

i'r gwrandawriad, i fod yn gefn i chi. Does dim angen i chi roi enw'r unigolyn yna ar y Ffurflen.

Dychwelyd y Ffurflen Ymholi

Gofynnwn i chi ddychwelyd y Ffurflen wedi'i chwblhau aton ni o fewn 14 diwrnod. Darperir amlen barod ar eich cyfer. Os nad ydych chi'n gallu dod o hyd i gynrychiolydd o fewn y cyfnod hwnnw, peidiwch ag oedi rhag dychwelyd y Ffurflen. Gallwch anfon manylion eich cynrychiolydd aton ni'n nes ymlaen. Os nad ydych chi'n dychwelyd y Ffurflen aton ni, gallai'r Tribiwnlys gymryd nad ydych chi am barhau â'ch apêl.

Pan fyddwn yn derbyn eich Ffurflen Ymholi wedi'i chwblhau

Mae'r camau nesaf yn dibynnu a ydych chi wedi gofyn am wrandawriad neu beidio. Os ydych chi wedi nodi ar y Ffurflen nad ydych chi eisiau cael gwrandawriad, fe drefnwn fod papurau eich apêl yn cael eu rhoi ger bron y Tribiwnlys, iddynt hwy benderfynu yn ei chylch. Drwy "bapurau'r apêl", rydyn ni'n golygu'r bwndel o ddogfennau a anfonwyd atoch chi gan yr adran (neu gyngor) yr ydych yn apelio yn eu herbyn, yn ogystal ag unrhyw ddogfennau yr ydych yn eu hanfon aton ni gyda'ch Ffurflen Ymholi wedi'i chwblhau. Fe'ch hysbyswn o'r dyddiad y bydd y papurau ger bron y Tribiwnlys, gan yr anfonir eich achos i'r Tribiwnlys nesaf fydd ar gael. Byddwn wedyn yn anfon penderfyniad y Tribiwnlys atoch ar bapur.

Os ydych chi wedi nodi ar y Ffurflen eich bod chi eisiau gwrandawriad, mae gofyn i chi ddechrau paratoi ar gyfer y gwrandawriad, os nad ydych chi eisoes wedi dechrau gwneud hynny. O'n safbwynt ni, mae'r rhan fwyaf o apeliadau'n weddol ddu a gwyn, sy'n golygu bod modd i ni, cyn gynted ag y byddwn wedi derbyn eich Ffurflen Ymholi wedi'i chwblhau, bennu dyddiad ar gyfer y gwrandawriad.

Paratoi ar gyfer Eich Gwrandawriad

Mae'r papurau a anfonwyd atoch gan yr adran (neu gyngor) yr ydych chi wedi apelio yn eu herbyn yn amlinellu'r achos, o'u safbwynt hwy, ac maent yn cynnwys y dystiolaeth ddogfennol y maent yn dibynnu arni i gefnogi eu penderfyniad. Astudiwch y papurau hyn yn fanwl. Mae'n bosib eich bod yn anghytuno â'r ffeithiau fel y'u cyflwynwyd gan yr adran (neu gyngor). Mae'n bosib eich bod yn anghytuno â'u dealltwriaeth hwy o'r gyfraith. Gwaith y Triwiwnlys, wrth gwrs, yw canfod y ffeithiau cywir a sut y dylid gweithredu'r gyfraith yn briodol.

Mae'n bosib y byddwch eisiau ystyried pa dystiolaeth sydd ei hangen arnoch i gefnogi eich achos, gan fod y rhan fwyaf o apeliadau'n cynnwys rhywfaint o anghydfod dros y ffeithiau. Yn gyntaf, ac yn bennaf, ceir yr hyn sydd gennych chi eich hun i'w ddweud wrth y Tribiwnlys. Weithiau, mae'n hawdd anghofio bod yr hyn yr ydych chi'n ei ddweud wrth y Tribiwnlys yn cael ei ystyried yn "dystiolaeth". Yn ail, ceir yr hyn sydd gan eraill i'w ddweud wrth y Tribiwnlys. Gallech, er enghraifft, fynd ag un neu ragor o dystion gyda chi i'r

gwrandawriad. Dywedwch fod eich apêl yn ymwneud â phroblemau sydd gennych yn edrych ar eich ôl eich hun oherwydd eich bod yn anabl: fe allech chi fod eisiau mynd â'ch gofalwr gyda chi i ddweud wrth y Triwbiwnlys y mathau o gymorth sydd eu hangen arnoch chi. Yn drydydd, ceir y dystiolaeth sydd ar bapur. Dywedwch fod eich apêl yn ymwneud â faint o gynilon sydd gennych chi: gallech fod eisiau dangos datganiadau banc dros y cyfnod dan sylw.

Os oes gennych chi ddogfennau yr ydych am eu defnyddio i gefnogi eich achos, anfonwch nhw aton ni cyn gynted ag y bo modd. Peidiwch â disgwyl tan y gwrandawriad. Gallai cynhyrchu dogfennau allweddol ar y funud olaf beri i'r Triwbiwnlys ohirio'r gwrandawriad, er mwyn i'r Triwbiwnlys a'r ochr arall yn yr apêl gael cyfle teg i ystyried y dystiolaeth hwyr honno.

Cofiwch mai eich cyfrifoldeb chi yw cynhyrchu'r dystiolaeth, gan gynnwys unrhyw dystiolaeth gan eich meddyg eich hun, sydd ei hangen arnoch i gefnogi eich achos. Allwch chi ddim cymryd yn ganiataol y bydd y Triwbiwnlys yn cynhyrchu'r dystiolaeth honno ar eich rhan.

Os ydych chi eisiau ymgynghori â'r gyfraith ynglŷn â nawdd cymdeithasol, gallwch ei chanfod ar wefannau megis www.opsi.gov.uk neu www.dwp.gov.uk/advisers. Neu fe allai fod yn well gennych ymddiried hynny i'ch cynrychiolydd. Nid yw'r Gwasanaeth Tribiwnlysoedd yn gallu ymchwilio i'r gyfraith ar eich rhan, na rhoi unrhyw gopïau i chi.

Y Gwrandawriad

Gallwch hawlio cymorth at y gost o deithio i'ch gwrandawriad.

Gall y Triwbiwnlys gynnwys un, dau neu dri aelod. Mae gan bob aelod arbenigedd penodol - ym maes y gyfraith, meddygaeth, anabledd neu gyllid. Mae nifer a chyfuniad aelodau'n dibynnu ar y math o achos, ac fe'u pennir gan y gyfraith.

Mae'r Triwbiwnlys fel llysoedd, hynny yw, maent yn annibynnol, yn gweithredu o fewn set o reolau a bennir gan y gyfraith ac yn dod i benderfyniadau ar sail tystiolaeth. Fodd bynnag, maent yn llai ffurfiol na llysoedd, gan fod y gwrandawriad yn cael ei gynnal o amgylch bwrdd a bydd y Triwbiwnlys yn chwarae rhan weithredol yn yr achos drwy ofyn cwestiynau i ganfod ffeithiau'r mater.

Ond hyd yn oed os oes gennych chi gynrychiolydd, cofiwch y bydd y Triwbiwnlys, bron yn sicr, eisiau siarad â chi'n uniongyrchol, wyneb yn wyneb, a gofyn cwestiynau i chi a gwrando ar yr hyn sydd gennych i'w ddweud. Daw'r dystiolaeth fwyaf effeithiol gan rywun sy'n adrodd ei hanes ei hun, a hynny yn ei eiriau ei hun.

Mae'r rhan fwyaf o wrandawiadau apêl yn para rhwng hanner awr ac awr. Fel arfer, bydd y Triwbiwnlys yn gallu cyhoeddi ei benderfyniad ar ddiwedd y gwrandawriad.

I gael copi o'n taflen rad ac am ddim "Sut i Apelio" ffoniwch 08700 852611.
Os ydych chi'n drwm eich clyw, gallwch ddeialu Teip-siarad ar 18001 08700 852611.